

Acta de la sessió del dia 21 de desembre de 2023

A Sabadell, a la seu de la Regidoria de l'Àrea d'Urbanisme, Desenvolupament Sostenible i Seguretat de l'Ajuntament de Sabadell, a les 9:00 hores del dia 21 de desembre de 2023, es reuneix la Taula del Patrimoni de Sabadell, convocada pel President de la mateixa i representant de l'Oficina del Patrimoni, **Antoni Sacristan Mas**. Hi assisteixen: **Antoni Sacristan Mas** com a president per delegació de la Taula del Patrimoni; **Tomàs de Castro Borregán** com a vocal del Servei de Planificació Urbanística i coordinador adjunt de l'Àrea d'Urbanisme, Desenvolupament Sostenible i Seguretat; **Francesc Magem i Casasayas** com a vocal de la Secció de Planejament, **Elisabet Germà Solsona** com a vocal del Servei de Llicències i Disciplina d'Obres; **Joan Comasólvias Font** com a representant del Museu d'Història de Sabadell i de l'Arxiu Històric de Sabadell; **Genís Ribé Monge** com a representant del Museu d'Història de Sabadell; **Josep Llobet Bach** com a representant de la Fundació Bosch i Cardellach; **Santi Vea Vilajuana** com a representant del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya; **Esteve Font Renom** com a representant del Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya; i **Gemma Caballé Crivillés** com a representant de l'Associació d'Arqueòlegs de Catalunya. No hi assisteix **Antoni Serra Monté**, Coordinador de l'Àrea d'Urbanisme, Desenvolupament Sostenible i Seguretat, per tractar l'ordre del dia següent:

1. Aprovació de l'Acta de la sessió anterior. (26.10.2023)

S'aprova a les 09:10 h l'Acta de la sessió anterior de data 26 d'octubre de 2023, amb la següent observació:

El Sr. Josep Llobet demana puntualitzar en l'Acta anterior, punt 3: "Projecte de rehabilitació del casal Vila-Fusté, carrer de Sant Pere, núm. 43", que el seu comentari descrit en la pàgina setena, referit a limitar la capacitat d'intervenció de l'adquirent dels habitatges catalogats alhora de realitzar obres, ho és en el ben entès de preservar el valor arquitectònic de la finca i de tots els seus elements catalogats.

A petició del mateix Sr. Josep Llobet es valora l'extensió en el redactat general de les actes, en el sentit de proposar un text més simple, obviant detalls menors. La resta de membres coincideixen en l'observació.

2. Projecte de reforma i ampliació a la casa Gambús, via de Massagué, 85.

El Sr. Antoni Sacristan fa una breu introducció explicant que la casa Gambús, situada a la via de Massagué, 85, cantonada amb el carrer de Josep Renom, constitueix un bé arquitectònic amb un nivell de protecció "parcial", segons el PEP BAMAS (fitxa 2.38), i també segons el PEPS, aprovat provisionalment, (fitxa ARU/M.044.EA).

Àrea d'Urbanisme, Desenvolupament
Sostenible i Seguretat
Servei de Planificació Urbanística
Oficina del Patrimoni
Taula de Patrimoni

Afegeix com a particularitat que, la Modificació de Pla General 55 va determinar que la possible ampliació de sostre en aquesta finca, s'hauria de situar en plantes 3a i 4a, en un volum reculat respecte de la façana de la via de Massagué, a fi de no competir amb el valor arquitectònic de la façana actual. Hores d'ara, la propietat ha sol·licitat una llicència d'obres majors per a la reforma i ampliació d'aquest edifici, a fi de convertir-lo en residència de gent gran. Els darrers anys ha estat la seu de l'activitat escolar "Acadèmia Taulé-Viñas".

Assisteixen per part de la promoció el Sr. Francisco Bernal, promotor; l'arquitecte Sr. Pere Sabater Samsó, qui farà la presentació; i el Sr. David Laudo Cortina, redactor de l'estudi patrimonial i aparellador de l'obra.

Per part d'aquest darrer, s'inicia l'exposició de l'estudi patrimonial, parlant d'aspectes històrics i familiars vinculats a la casa, però sobretot deixant clar que l'edifici es va construir pensant en un habitatge, més enllà que posteriorment va ser habilitat com escola (Acadèmia Taulé-Viñas al llarg de molts anys i finalment Escola RAMAR), moment en el qual es va tancar i l'edifici quedà en desús. Mostra tanmateix una completa documentació sobre la casa, plantes, seccions, perspectives interiors virtuals, etc, amb mitjans digitals de darrera generació, 3D, fotogrametria, etc. Aspectes tots ells que comporten interès per part dels membres de la Taula, i especialment del Sr. Genís Ribé qui introdueix la seva interessant aplicació en treballs relacionats amb el Patrimoni.

El redactor de l'estudi fa una relació entre aquesta informació mostrada, amb els elements que al seu entendre, en resulten d'interès des del punt de vista patrimonial.

En destaca tots aquells que no han estat malmesos al llarg de la seva utilització històrica, i n'anomena els següents: cancell (desmuntatge de rajoles per a protecció, i posterior alicatat de les mateixes), pintures als revoltos entre les bigues de sostre planta baixa, ferratges de les baranes de l'escala, fusteries singulars (cas de la porta de entrada carrer i la interior del cancell), així com altres de puntuals indicats en l'estudi patrimonial. Tots aquests elements seran rehabilitats i s'incorporen al projecte de futura residència d'avis.

Segueix amb la presentació l'arquitecte redactor, mostrant les característiques del projecte, i especialment la seva relació amb la fitxa de protecció, a fi de relacionar la intervenció proposada amb la necessitat de conservació de distintes parts de l'edificació.

Divideix la seva exposició en dues parts: la primera per explicar l'edifici existent i les intervencions a realitzar; la segona, l'ampliació volumètrica a partir de la Modificació de Pla General, que constitueix una nova percepció del conjunt. Deixa clar en la presentació del tema, que encara està treballant en la formalització final i sobretot, en la determinació dels materials i colors que finalment vestiran l'edifici.

Pel que fa als elements i parts de l'edifici a conservar en destaca el cancell, l'escala de comunicació interior, els sostres i particularment la façana a la via Massagué. Cal

Àrea d'Urbanisme, Desenvolupament
Sostenible i Seguretat
Servei de Planificació Urbanística
Oficina del Patrimoni
Taula de Patrimoni

recordar que la façana lateral al carrer de Josep Renom no disposa de cap nivell de protecció específica, tot i que inexcusablement en forma part i cal incloure-la en la lectura final de l'edificació.

De la façana destaca com "acceptable" el seu estat de conservació. Proposa no estucar, sinó pintar, en la línia de l'existent. Comenta que es respectaran tots els forats i emmarcats, així com la gamma dels colors actuals, excepte el color rosat de la planta baixa, proposant igualar-lo amb la resta de la façana. En quan a la façana lateral, de disseny menys acurat, obrirà els forats necessaris per a ventilacions i il·luminacions de les futures habitacions de la residència, tot mantenint una proporció amb les balconeres existents, així com una composició que no dialogui ni competeixi amb el valor de la façana principal a via Massagué. S'afegirà però, un sòcol d'obra de les mateixes característiques que el de la façana principal, de manera que es pugui relacionar la continuïtat en el gir d'ambdues façanes.

Pel que fa a les carpinteries hom proposa eliminar els "quarterons" i col·locar fusteria d'alumini del mateix color que les fusteries actuals. Es mantindran els porticons de fusta actualment existents.

En quan al volum ampliat en plantes 3a i 4a, pretén que sigui una volumetria lleugera i que no resti protagonisme a l'edifici protegit, a partir d'uns materials distints i lleugers. Proposa el totxo cara vista de color clar sense llagues en la seva col·locació a fi d'aconseguir un pla més continu i lleuger.

Recorda finalment que el projecte no està completament tancat i que continua valorant distintes opcions a nivell de materials i colors.

Per part dels membres de la Taula intervé el Sr. Josep Llobet, observant que l'ampliació que permet el planejament urbanístic, comporta una "explosió" en l'edifici i que modifica substancialment la seva percepció. Posa en dubte la "decissió i el correcte encaix" del planejament, en el sentit d'haver aconseguit una adequada volumetria, ja que molt probablement en aquest tipus de elements patrimonials els fa mal les ampliacions.

Sr. Francesc Magem recorda què en qualsevol cas, la normativa és vigent i d'aplicació, i que no es posa en dubte l'aprofitament urbanístic de la parcel·la. Intervé finalment el promotor Sr. Francisco Bernal defensan què, més enllà del valor arquitectònic de l'edifici, s'han de reconèixer els metres quadrats de sostre que el planejament atorga en aquesta finca.

El Sr. Antoni Sacristan entén què per a ajustar millor la formalització final de la proposta, a nivell de composició, materials, textures, color, etc, cal visualitzar l'edificació i l'ampliació de la mateixa en la perspectiva des de la plaça Marçet.

Els membres de la Taula de forma conjunta demanen visualitzar la totalitat de les façanes, amb els seus detalls i acabats concrets. També explicar la composició de la

Àrea d'Urbanisme, Desenvolupament
Sostenible i Seguretat
Servei de Planificació Urbanística
Oficina del Patrimoni
Taula de Patrimoni

façana lateral al carrer de Josep Renom. L'arquitecte redactor respon que la proposta presentada és un avantprojecte i que no té encara la formalització definitiva.

Per tant, es considera per part dels membres de la Taula del Patrimoni, una segona exposició del tema, tot aportant la resta de informació que manca per a la total comprensió de l'obra de rehabilitació i ampliació. L'arquitecte i promotor hi estan d'acord, comproment-se a completar el projecte.

3. Projecte de millores a l'antiga Caixa d'Estalvis de Sabadell, carrer de Gràcia, núm.17.

El sr. Antoni Sacristan fa una introducció sobre el punt a tractar, destacant què en data 26 d'octubre de 2023, ja estava programada la presentació d'aquest tema a la Taula del Patrimoni, si bé la promotora i els mateixos tècnics varen sol·licitar que aquest tema no formés part de la sessió de la Taula, atès que no havien disposat del temps necessari per a fer-ne una correcta presentació. Aclarit aquest aspecte, segueix amb una descripció general del bé.

L'edifici de l'antiga Caixa d'Estalvis de Sabadell constitueix un volum entre mitgeres, amb soterrani, planta baixa i planta pis, amb façana principal al carrer de Gràcia i façana posterior que dona front al pati d'illa, zona coneguda com els "Jardinets de la Caixa". A l'interior de l'edifici hi destaca el vestibul d'accés, el pati Turull i el saló d'actes, entre altres.

Aquest bé arquitectònic disposa d'un nivell de protecció "global" segons el PEP BAMAS (fitxa 9.8), mentre que el PEPS li atorga el valor de protecció "integral" (fitxa AP/R.05.EA).

Actualment la Fundació que representa l'antiga Caixa d'Estalvis, ha sol·licitat una llicència d'obres per a realitzar millores generals en l'edifici, en la perspectiva de poder albergar al seu interior altres usos compatibles amb l'ús administratiu, en convivència amb la pròpia institució de la Fundació.

Aquestes obres preteses afecten bàsicament a accessibilitat i instal·lacions, si bé des de l'Oficina del Patrimoni s'ha instat a que abasti també una rehabilitació general, a partir l'anàlisi del conjunt de l'edifici, sempre sota el punt de vista de l'arquitectura, atès l'alt valor que representa.

El representat de la Fundació Sr. Mañosa fa una petita introducció general del tema des del punt de vista de la pròpia institució, destacant la voluntat de donar un ús a l'edifici, que ara no té. Per això interessa actuar a través de reformes concretes que el mantinguin i que permetin usos complementaris al que fou l'inicial. En aquest sentit explica que la Fundació s'ha presentat a un concurs a nivell de l'Administració, a fi de optar a equipament públic amb ús administratiu, en una de les parts de l'edifici.

Àrea d'Urbanisme, Desenvolupament
Sostenible i Seguretat
Servei de Planificació Urbanística
Oficina del Patrimoni
Taula de Patrimoni

A partir de aquí, intervé l'arquitecta Sra. Núria Marcet Boada, com a redactora de l'estudi patrimonial i arquitectònic de l'edifici. Fa una explicació del mateix des del punt de vista de l'arquitectura, mostrant referències històriques a través de plànols, detalls, etc. Aspectes tots ells que justifiquen plenament el valor que se li atorga a l'edifici. Fa un recorregut per tots els elements destacables amb explicació de detalls concrets i també per tots aquells altres de menor valor i que poden, al seu entendre, ser sotmesos a intervencions de reforma, millora, etc.

Segueix amb l'exposició l'arquitecte Sr. Miquel Blanco Monrabà, co-redactor del projecte juntament amb l'arquitecta Sra. Núria Marcet Boada. Fa una explicació general sobre l'estat actual de l'edifici, diferenciant la part administrativa (zona més privada) de la part "social", més oberta a esdeveniments vinculats a la ciutat i la cultura.

- Analitza l'estat de les façanes, en tant que constitueixen elements sobreexposats i que requereixen una cura especial, especialment la del carrer de Gràcia. Pel que fa a la façana racionalista d'en Bracons, situada en la cara posterior, indica que es mantén en molt bon estat de conservació.
- Valora els efectes de implantar millores a nivell d'eficiència energètica i de sonoritat.
- Fa un recorregut interior explicant diverses patologies observades, especialment humitats per capilaritat en pilars i paviments, tot observant també un bon estat de conservació general.
- A nivell de planta coberta, adverteix que cal intervenir en la placa ondulada translúcida situada al damunt del pati, atenent a l'envelliment de la mateixa i a la necessitat de reparació. Afegeix també que cal millorar els acabats dels revestiment exteriors de la planta i tancaments en general, possiblement les parts més deteriorades del conjunt edificat.

A partir de aquí descriu els objectius de la proposta treballada, la qual parteix de la idea de permetre la convivència de dues entitats distintes al seu interior: la pròpia de la Fundació i la futura d'equipament administratiu públic.

La voluntat final del projecte és aconseguir que les dues activitats descrites puguin conivir independentment sense haver de portar a terme gaires intervencions, si més no, les mínimes, per tant:

- Fa un estudi dels recorreguts necessaris per separat.
- Estudia els espais als quals donen servei els distints ascensors, valorant si en sobren o en falten.
- Proposa una rampa simple i lleugera a nivell del carrer de Gràcia, a fi de facilitar l'accessibilitat.
- Ocultar parcialment la visibilitat de tota la maquinària que suposa els equips de refrigeració de planta coberta (perfectament visible des dels "Jardinets"), proposant tapar-los amb algun element filtrant tipus "gelosia" o similar.

Àrea d'Urbanisme, Desenvolupament
Sostenible i Seguretat
Servei de Planificació Urbanística
Oficina del Patrimoni
Taula de Patrimoni

- Eliminar parts de les instal·lacions que estiguin obsoletes. Les substitucions de les mateixes es procurarà fer amb el major respecte possible als valors arquitectònics de la planta coberta.

Els membres de la Taula fan un seguit d'observacions, entre les quals,

El Sr. Josep Llobet afegeix la seqüència històrica dels tres arquitectes intervinents. Martorell, Bracons i Bonet. Valora que la intervenció és reversible en el temps i que això ho considera molt positiu, afegint que la posició dels ascensors és de per si, molt correcte. Finalment comenta aspectes d'acabats de materials en la rampa proposada pel carrer de Gràcia i sobretot reclama conèixer el tipus de gelosia que s'afegirà a la façana posterior, atès que pot suposar un fort impacte en la mateixa.

El Sr. Esteve Font adverteix que cal estudiar la suficiència i característiques de les escales existents, a efectes de recorreguts d'evacuació, atès que els possibles usos futurs poden obligar a reconsiderar les seves posicions, amplades, etc, i que tot això podria afectar negativament al manteniment de les característiques arquitectòniques interiors.

El Sr. Santi Veà valora igualment aquests aspectes fins ara comentats, rampa al carrer, gelosia façana interior, recorreguts d'evacuació, valorant en general la bondat de la proposta i demanant que una vegada tots aquests aspectes ara proposats però encara no resolts projectualment, siguin objecte d'una nova exposició en Taula de Patrimoni, atès el valor patrimonial i arquitectònic de l'edifici.

El Sr. Francesc Magem s'interessa pel calendari previst per a portar a terme les distintes obres que hom pretenen. El representant de la Fundació indica que la previsió inicial és realitzar-la en dues fases: la primera tindrà a veure en el manteniment de les activitats de l'Obra Social de la Caixa, de manera que es posa per davant la funció social de la institució; la segona correspondrà a totes les reformes derivades de la inclusió de la nova part "administrativa".

El Sr. Joan Carles Sánchez destaca la pulcritud i coherència de la distribució projectada en el seu dia per l'Arquitecte Bracons, i lamenta el fet que s'enderroqui aquella part, atesa la necessitat d'espais majoritàriament diàfans. L'arquitecte Sr. Miquel Blanco, respon que tot i que s'enderrocaran les particions, es mantindran diversos elements al voltant de l'estructura, que permetran reconèixer aquella uniformitat de la distribució original.

El Sr. Genís Ribé s'interessa entre altres, per les característiques de la cambra acuirassada. Afegeix considerar la col·locació d'un senyal informatiu, recordant el pas de l'època de les Corts Republicanes.

El Sr. Antoni Sacristan questiona el fet que aquest edifici catalogat hagi de suportar maquinària en la seva planta coberta, que no li és pròpia i que serveix a altres edificis

Àrea d'Urbanisme, Desenvolupament
Sostenible i Seguretat
Servei de Planificació Urbanística
Oficina del Patrimoni
Taula de Patrimoni

gestionats per la Fundació. El representant d'aquesta institució respon què tot i ser conscient d'aquesta situació, hores d'ara no poden eliminar la totalitat de la màquinaria, atès que deixarien sense servei altres zones (edificis) on no tenen possibilitat de instal·lar-la. En qualsevol cas, indica que amb les substitucions què al llarg del temps caldrà efectuar, així com en la millora dels propis equips, aniran revertint aquesta situació.

Tanmateix demana que en el procés de redacció del projecte definitiu, es valori la idoneïtat de l'existència de diversos materials i detalls d'acer inoxidable, colors, daurats, etc, els quals no s'avenen amb el discurs inicial, derivat de l'estudi patrimonial i que lògicament, caldria justificar o bé directament substituir-los.

Finalment, els membres de la Taula valoren positivament el proposta presentada per extensa i detallada, tot i considerar que resten encara diversos aspectes importants a definir i que per aquest motiu, caldrà tornar a celebrar altre sessió de la Taula per a presentar el projecte definitiu.

4. Donar compte d'actuacions municipals.

Aquest punt és per a presentar i donar compte de dues actuacions municipals. Ho exposaran els Srs. Francesc Magem i Casasayas i Joan Carles Sánchez Parra, arquitectes de la secció de Planificació Urbanística de l'Ajuntament.

Concretament es tracta de la Modificació de Pla General (MPG-122), que fa referència a les vinculacions singulars volumètriques de béns arquitectònics protegits, i del Pla especial urbanístic (PE-148), per a l'assignació d'usos a l'equipament comunitari situat a l'illa delimitada pels carrers de Buxeda i del Bruc.

En el primer cas, (MPG-122), es comenta que el seu objectiu específic és la resolució de l'aplicació normativa de determinats paràmetres d'edificació dels sistemes d'ordenació per alineació de carrer i volumetria específica, definits pel Pla general vigent al conjunt de béns arquitectònics protegits pel PEPS, de manera que es reconeixin les seves característiques singulars.

Tanmateix hom preveu delimitar sectors de Pla de millora urbana, els quals han de permetre l'ordenament volumètric de determinats béns arquitectònics protegits pel PEPS, en què l'ordenació determinada pel PGMOS presenta inadequacions o incompatibilitats amb les condicions de protecció.

Finalment es tracta de determinar els elements arquitectònics protegits pel PEPS que requeriran la tramitació de modificació de Pla general específica per l'excepcionalitat de la seva situació urbanística, així com incorporar al catàleg del PEPS, les fitxes de protecció de tres elements arquitectònics concrets, l'exclusió temporal dels quals es

Ajuntament
de Sabadell

Àrea d'Urbanisme, Desenvolupament
Sostenible i Seguretat
Servei de Planificació Urbanística
Oficina del Patrimoni
Taula de Patrimoni

condiciona a l'efectivitat d'aquesta MPG per poder assolir l'aprofitament urbanístic atorgat.

Tanmateix es fa constar l'esmena de la consideració d'existència de vinculació singular en l'element arquitectònic protegit: Torre del carrer de Josep Renom (ARU/M.042.EA).

Cal afegir que aquesta Modificació de Pla General no preveu cap increment de l'aprofitament urbanístic, atès que no incrementa l'edificabilitat i no altera els usos ni la seva intensitat.

Fer constar també que l'efectivitat de la Modificació del Pla general vindrà condicionada a la publicació de l'acord l'aprovació definitiva del Pla especial de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals (PEPS).

El Sr. Santi Vea demana un aclariment pel que fa a la tramitació i se li respon explicant els detalls de la mateixa.

En el segon cas, (PE-148), l'assignació d'usos a l'equipament comunitari situat a l'illa delimitada pels carrers de Buxeda i del Bruc, s'exposa que el seu objectiu, és la modificació de l'ús dominant dels terrenys situats en l'illa delimitada pels carrers de Buxeda i del Bruc, qualificats com a sistema d'equipaments comunitaris: equipament local educatiu (clau c-1), per a possibilitar la ubicació de la nova seu del Parc de Bombers de la Generalitat.

Cal tenir present que l'ús dominant dels terrenys proposats, educatiu, no s'ajusta al necessari per a la implantació del nou Parc de Bombers. És per aquest motiu, que l'Ajuntament formula aquest Pla Especial Urbanístic, per adequar l'ús dominat i possibilitar la implantació de l'equipament previst, qualificant els terrenys com a Equipament Local per a serveis urbans (clau c-6).

5. 11:45. Torn obert de paraules.

No hi ha més intervencions i s'aixeca la sessió a les 12:15 hores.

Sabadell, 21 de desembre de 2023